

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛАВІ
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КЗВО «ВІННИЦЬКА АКАДЕМІЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
КЗ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»
КЗ «ЖИТОМИРСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ
ОСВІТИ» ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
РІВНЕНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

II Всеукраїнської науково-практичної конференції

Використання технологій менеджменту якості в управлінні закладами освіти

м. Тернопіль
2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЯКОСТІ ОСВІТИ У
ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛАВІ
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КЗВО «ВІННИЦЬКА АКАДЕМІЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
КЗ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»
КЗ «ЖИТОМИРСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ» ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
РІВНЕНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

II Всеукраїнської науково-практичної конференції

Використання технологій
менеджменту якості в управлінні
зкладами освіти

м. Тернопіль
2023

УДК 37.07:005.6:005.745

В 43

В 43 Використання технологій менеджменту якості в управлінні закладами освіти: збірник матеріалів ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Україна, 17 листопада 2023 року) / Редколегія: І. М. Вітенко, Р. С. Брик, Н. Р. Бабовал, О. В. Городецька, Т. Г. Дідух. Тернопіль, 2023. 224 с.

У збірнику зібрано тези доповідей та статті учасників ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції «Використання технологій менеджменту якості в управлінні закладами освіти», яку проведено на базі Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти 17 листопада 2023 року.

Матеріали можуть бути корисними як для науковців та практиків у їхній роботі, так і для студентів.

Усі матеріали збірника подано в редакції авторів. Відповідальність за достовірність змісту несуть автори.

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти (протокол № 9 від 30.11.2023 року).

Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, 2023

Зубаль І. М.	
Забезпечення безперервності навчання та розвитку дітей дошкільного віку під час воєнного стану в Україні	51
Іванова О. А., Іванов Д. С.	
Підвищення якості підготовки конкурентоспроможного економіста в сучасних умовах	55
Івасечко О. Б.	
Використання технології проєктного офісу в методичній роботі закладу дошкільної освіти.....	57
Кікінежді О. М., Василькевич Я. З.	
Психологічний супровід професійного зростання педагогічних кадрів у контексті реалізації Концепції «Нова українська школа».....	61
Колодійчук Л. С., Кавецький В. Є.	
Особливості проєктування лекційного заняття в агротехнічному закладі освіти	66
Колодійчук О. Я.	
Інструменти подолання освітніх втрат у технологічній освітній галузі	69
Коненко Л. Б., Іваночко О. В.	
Тімблдинг як одна з умов успішної реалізації Концепції Нової української школи в початковій освіті	73
Корицька Г. Р.	
Формування ключових компетентностей здобувачів освіти в контексті реалізації концепції НУШ, або для чого вчительці мультфільми на уроці?	76
Корман М. М.	
Сприятливий соціально-психологічний клімат колективу як основа ефективного запровадження змін.....	79
Корнілова Т. Б.	
Інтегроване навчання як складова реалізації Концепції «Нова українська школа».....	81
Кричківська О. В., Матейко Р.	
Самоосвіта як засіб розвитку професійної компетентності викладача	86
Куриш Н. К., Унгурян І. К.	
Проєктування векторів внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти	89
Кухтяк С. Б.	
Формування ціннісних орієнтацій молодших школярів: особиста гідність, безпека життя та громадянська позиція	93
Левченко Л. Ю.	
Формування громадянської культури здобувача вищої освіти через демократизацію освіти в університеті	95
Левченко Ф. Г., Рогоза В. В.	
Безпечне цифрове освітнє середовище гімназії в умовах війни технологіями STEM-освіти.....	97

В. Левченко, О. Озеров // Директор школи. Шкільний світ. 2012. № 8.

3. Піроженко Т. Програма технології психолого-педагогічного проектування // Дитячий садок. 2004. № 16.

4. Половіна О., Савінова Н. 5 кроків до вдосконалення діяльності закладу дошкільної освіти // Вихователь-методист дошкільного закладу. 2018. №5.

5. Сахно С., Єршова І. Соціальний благодійний проєкт // Вихователь-методист дошкільного закладу. 2017. №7.

УДК 159.922.1+37.015.3

Кікінежді О. М., Василькевич Я. З.

**ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ
ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ
«НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА»**

В умовах сучасних викликів у контексті людиноцентричної парадигми, реалізації Концепції «Нова українська школа», Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі, Державної стратегії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року, Стратегії гендерної рівності в освіті до 2030 року актуальним завданням постає пошук інноваційних технологій психологічного супроводу та підготовки фахівців соціономічних професій до створення гуманістичного, егалітарно-освітнього, недискримінаційного, безпечного та дружнього до дітей і молоді середовища, релевантного принципам паритетності і рівноцінності статей, в умовах функціонування якого забезпечується повноцінний розвиток особистості, незалежно від статі, віку, дієздатності, раси, культури, віросповідання, етнічності тощо, «майбутня життєва траєкторія людини» (В. Кремень). Рефреном звучать слова Великого Добротворця, педагога-гуманіста Василя Сухомлинського: «Лише гуманність і демократичність створять якісно нову освіту».

Як зазначає Г. Балл, «одним із шляхів реалізації культуротвірної функції психології є здійснювана психологами-практиками діяльність, спрямована на психологічну підтримку людини в складних ситуаціях ... Збагачення психологічних знань, поглиблення саморозуміння, фасилітація самовизначення та самореалізації людей, що належать до різних, зокрема професійних, спільнот, значною мірою впливає на розвиток культури та суспільства. Психолог має втілювати в собі дієвий гуманізм та реалізовувати у взаєминах з клієнтом низку професійно важливих принципів» [8, с. 10].

Суголосною є думка М. Боришевського про те, що «аналіз психологічних, соціально-психологічних особливостей національної свідомості та самосвідомості особистості, а також пов'язаних з цим інших феноменів (зокрема національної ідеї), свідчить про їх якнайтіснішу спорідненість або навіть органічну задіяність у світоглядних орієнтаціях особистості, а також у

сфері її духовності» [1, с. 322-323].

Фахівці Інституту соціальної та політичної психології, розкриваючи технологічні аспекти забезпечення підтримки освітньої реформи в Україні, наголошують перш за все на розвитку партнерської взаємодії усіх суб'єктів освітнього процесу Нової української школи та формуванні позитивної Я-концепції вчителя як основи розбудови партнерської взаємодії НУШ [9].

Психологічна підготовка компетентного, вмотивованого, конкурентоспроможного педагога як ключової фігури національної школи набуває особливого значення в плані його професійної діяльності, оскільки є запорукою успішного втілення в життя педагогіки співробітництва, ідей варіативності змісту навчання, його індивідуалізації і диференціації, реалізації філософії концепції Нової української школи та забезпечення нового освітнього безпечного середовища, в якому б дитина відчувала себе захищеною, убезпеченою від насильства, знуцання та приниження [3; 6; 7; 9; 10; 12].

На думку В. Кравця, «ефективність набуття студентами гендерних компетентностей залежить не лише від їх готовності до виконання гендерних ролей в період трансформаційних змін у суспільстві, а й від готовності проводити просвітницьку роботу у майбутній професійній діяльності. Тому розробка концептуальних засад формування гендерної культури молоді, виявлення умов інтегрування гендерно чутливого підходу у зміст вищої школи є надзвичайно важливим завданням в контексті сучасної педагогічної парадигми, модернізації освітньої системи та подальшого розвитку вітчизняної гендерології на шляху побудови в Україні паритетної демократії» [5, с. 19–20].

Учена Т. Говорун наголошує: «розкриття проблематики гендерної психології у загальному контексті теоретичних підходів, і *суб'єктно-вчинкового*, зокрема, відкриває шляхи вирішення багатьох прикладних задач гендерної культури завдяки зверненню до понять свідомості, самовизначення, атрибуції відповідальності, особистісного вибору» [2, с. 93].

У контексті реалізації державної Стратегії упровадження гендерної рівності та недискримінації у сфері освіти «Освіта: гендерний вимір – 2030» із врахуванням європейського вектору освітніх реформ у процесі багаторічної діяльності Науково-дослідного центру з проблем гендерної освіти та виховання учнівської та студентської молоді НАПН України – ТНПУ імені Володимира Гнатюка обґрунтовано засади егалітарної ідеології на основі гуманістичної психології, унікальної «гендерної матриці» української педагогічної спадщини (Г. Сковорода, Г. Ващенко, М. Драгоманов, А. Макаренко, С. Русова, В. Сухомлинський, К. Ушинський), що стало ідейним підґрунтям для впровадження сучасних стандартів рівноцінності статей в освітній процес; удосконалено науково-методичне забезпечення супроводу майбутніх фахівців НУШ гендерно-орієнтованими дисциплінами та курсами на принципах дитиноцентризму, студентоцентризму, академічної доброчесності, компетентісного, особистісно-егалітарного та суб'єктно-вчинкового підходів; розроблено та апробовано інноваційні технології формування гендерно справедливого середовища як творчо-розвивального, недискримінаційного,

інклюзивного, безпечного та дружнього до дітей та молоді [2; 3; 6; 10; 12]. Позитивний досвід поширення егалітарних настановлень в умовах сьогодення дав змогу довести, що особистість виступає суб'єктом історіокультури, свободотворчості, націєтворення.

У контексті нашого дослідження важливою є думка В. Татенка про те, що «ознаками формування «позитивної» мотивації націєтворення є історична пам'ять, почуття «свободи для», свідоме прагнення його суб'єктів до утвердження та відстоювання своєї унікальної національної ідентичності... Особливу увагу слід приділяти питанням соціально-психологічного супроводу і методичного забезпечення націєтворчої діяльності колективного суб'єкта, зокрема організації моніторингу його соціально-психологічного стану, динаміки мотивації, рівня компетентності, відповідальності, креативності, згуртованості, а також питанням завчасної профілактики і своєчасної корекції виявлених негараздів» [11, с. 122-124].

Саме егалітарна соціалізація є співзвучною практиці особистісно-орієнтованого (ненасильницького) підходу в освіті як найбільш прогресивної та продуктивної спільноти рівноправних індивідуальностей різної статі. У цьому розумінні вихідні положення особистісно-егалітарного підходу як базової стратегії соціалізації та виховання охоплюють реалізацію ідеї рівноправ'я статей та їх взаємозамінність; індетермінацію біологічною належністю гендерних ролей; утвердження егалітарного світогляду: гендерну компетентність як обізнаність із нормативами статевої поведінки, гендерну чуйність як створення умов для повноцінного розвитку представників різної статі попри статеві стереотипи та упередження, здатність розв'язувати проблеми навчання і виховання з позиції егалітарної гендерної ідеології та гендерну толерантність як повагу до основоположних прав та свобод людини.

Розроблено інноваційні технології для здійснення психолого-педагогічного супроводу професійного становлення майбутнього педагога на засадах рівноправ'я статей (інтерактивні методи соціально-психологічного навчання; освітньо-тренінгові програми «Становлення егалітарної особистості вчителя-професіонала», «Формування гендерної культури молоді» (автори: О. Кікінежді, О. Кізь); навчальна програма інтегрованого курсу «Гендерна освіта: теорія і практика» (автори: Т. Говорун, О. Кікінежді, В. Кравець); включення гендерних модулів у зміст гуманітарних дисциплін), метою яких є формування егалітарного світогляду майбутніх учителів.

Реалізація особистісно-егалітарного підходу як гендерного дискурсу в розвивальній парадигмі у зміст навчально-виховної роботи освітніх закладів є детермінантою розширення культуротворчого ментального простору всіх учасників педагогічної взаємодії. Про це свідчить досвід розроблення та впровадження інтегрованих освітніх курсів, навчально-методичних матеріалів для педагогів міста та області (програми «Інтерактив з елементами психогеографії в освітньому процесі Нової української школи» (автори: Кікінежді О. М., Сампара О. В., Вітенко І. М.), «Відкриті родинні студії «Фінансова мудрість родинної педагогіки»; «Відкриті освітні студії:

Формування простору поваги прав людини в освітньому середовищі» (автори: Кікінежді О. М., Сампара О. В.).

Зокрема, метою курсу «Інтерактив з елементами психогеографії в освітньому процесі Нової української школи», що читався для слухачів ТОКІППО (2020) є розкриття взаємозв'язку між психологічними та географічними чинниками та їх вплив на екосвідомість і поведінку зростаючої особистості в контексті гуманістичної психології та географії, створення екоментального як безпечного, творчо-розвивального середовища для дітей та молоді на засадах міждисциплінарності та педагогіки партнерства. У процесі творчої співпраці з ТОКІППО вирішувалось завдання підвищення екопсихогеографічної грамотності та комплексної підготовки вмотивованого вчителя як соціального фасилітатора, наставника, коуча, партнера учнівської молоді до створення етнопсихокультурного ландшафту в освітньому закладі, впровадження інноваційно-інтерактивних заходів для слухачів курсів підвищення кваліфікації, формування екосвідомості та егалітарного світогляду у підростаючого покоління.

У рамках виконання проєкту «Financial Sector Development Program (USAID/FINREP-II)» (2015 р.) було розроблено навчальну програму освітнього курсу для батьків з фінансової грамотності дітей «Фінансова мудрість родинної педагогіки» і навчально-методичний посібник для батьків «Відкриті родинні студії: «Фінансова мудрість родинної педагогіки». Комплект розроблено відповідно до Концепції формування фінансової грамотності у загальноосвітніх навчальних закладах та з урахуванням економічного менталітету українців, виховного потенціалу родини, презентацією економічного «Я» у приватному та публічному просторі на засадах гуманістичної педагогічної спадщини.

Апробація навчально-методичного комплекту «Відкриті родинні студії. Фінансова мудрість родинної педагогіки», яка відбувалась на базі Тернопільської Української гімназії ім. І. Франка (протягом 2016–2019 рр.), засвідчила її ефективність. Зокрема, здійснено психолого-педагогічний супровід батьками економічної соціалізації дітей у родинному колі через власний приклад розумного ставлення до матеріальних і духовних цінностей; сформовано вміння узгоджувати потреби дітей із фінансовими можливостями сім'ї; активізовано громадянську позицію батьків шляхом подолання стереотипів, які мають місце в суспільно-фінансовій діяльності.

У процесі батьківських зустрічей (у формі «Відкритих родинних студій») зросла активність батьків до виховного процесу через співорганізацію різних заходів на економічну тематику та діяльність відповідних ініціативних груп: родини-меценати, родини-благодійники, родини-волонтери. Створено інформаційний портал «Фінансова просвіта для батьків», сформовано інтегровану виховну модель «Фінансовий добрустрій родини». Все це стало ефективним інструментом сприяння демократизації системи національної освіти, розвитку громадянського суспільства, партнерства навчальних закладів, родин та фінансових установ в Україні [10].

Система шкільної освіти відіграє головну роль у підготовці молоді до

розуміння і усвідомлення цінності прав людини та відстоювання її прав, формування демократичного світобачення нової української генерації відповідно до керівних принципів мирного співіснування у вільному суспільстві людей різних рас, релігій і культур (Всесвітня програма ООН з освіти в галузі прав людини, Хартія Ради Європи про виховання демократичної громадянськості й освіти в галузі прав людини, Українська Хартія вільної людини).

Серед завдань запровадженої програми освітнього курсу для педагогів міста «Відкриті освітні студії: Формування простору поваги прав людини в освітньому середовищі» (2020 по т.ч.) – підготовка, підвищення кваліфікації та підтримка педагогів у галузі прав людини; підвищення їх обізнаності про права людини відповідно до керівних принципів освіти в галузі прав людини, міжнародних та національних стандартів якості освіти; набуття вчителями компетентностей із планування освітньої політики і програм у галузі прав людини у формальній і неформальній освіті, надання психолого-педагогічних та фахових консультацій у галузі прав людини; пошук ефективних механізмів соціального партнерства «школа – родина – громада»; забезпечення атмосфери поваги до прав людини у всіх учасників освітнього процесу. Програма має наскрізний характер, є системоутвірною складовою гуманізації освітнього простору сучасної національної школи задля прогностики вирівнювання можливостей самореалізації молодого покоління, щоб «долучитися глобалізованого «Ми» й водночас зберегти самобутній життєвий світ, відчуття власного національного «Я» (М. Попович).

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у пошуку ефективних шляхів підготовки нової генерації педагогічних кадрів до створення егалітарно-освітнього, безпечного, недискримінаційного середовища для дітей та молоді.

Список використаних джерел та літератури:

1. Боришевський М. Дорога до себе: від основ суб'єктності до вершин духовності : монографія. Київ : Академвидав, 2010. 416 с.
2. Говорун Т. В. Гендерна психологія у суб'єктно-вчинковому вимірі. *Людина. Суб'єкт. Вчинок. Філософсько-психологічні студії* / за заг. ред. В. О. Татенка. Київ : Либідь, 2006. С. 92–117.
3. Дитинство без насилля: суспільство, школа і сім'я на захисті прав дітей : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції / за заг. ред. проф. О. Кікінежді. Тернопіль : Стереоарт, 2014. 884 с.
4. Кікінежді О., Василькевич Я. Психологічна підготовка майбутнього педагога в умовах освітніх змін: методологічний аспект. *Методологічні, теоретичні та практичні проблеми психологічної науки* : матеріали II Міжнародної наукової Інтернет-конференції; ред.-упоряд. М. В. Савчин, А. Р. Зимянський (25 лютого 2020 р., м. Дрогобич). 2020. С. 98–103.
5. Кравець В. П. Гендерна педагогіка : навчальний посібник. Тернопіль : Джура, 2003. 416 с.
6. Кравець В., Кікінежді О., Василькевич Я. Формування гендерно справедливого середовища у закладах освіти України: євроінтеграційний

контекст. *Новий колегіум* : науковий інформаційний журнал. Харків : Колегіум, 2023. № 1-2. 2023 (110). С. 15-23. DOI :10.30837/nc. 2023.1-2.15.

7. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору. Київ : Педагогічна думка, 2009. 520 с.

8. Культуротвірна функція психологічної науки : монографія / за ред. Г. О. Балла. Київ–Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 264 с.

9. Нова українська школа: соціально-психологічні технології підтримки : практичний посібник / за ред. Г. М. Бевз, С. Л. Кравчук ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. 162 с.

10. Сампара О. В., Кікінезді О. М. Відкриті родинні студії як інноваційна педагогічна модель освіти дорослих. *Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності* : збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції (9–10 квітня 2020 р., м. Тернопіль) ; редколегія: О. М. Петровський, І. М. Вітенко, О. І. Когут та ін. Тернопіль : СМП «Тайп», 2020. С. 312–315.

11. Татенко В. О. Соціальна психологія націєтворення: суб'єктно-вчинковий підхід : монографія / Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. 2-ге вид., переробл. і допов. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. 142 с.

12. Psychology of the Gender-Equitable Environment: Research of Problems / Kikinezhdі O. M. , Zhyrska H. Ya. , Chip R. S., Vasylykevych Y. Z. and Novorun T. V. *Journal of Intellectual Disability – Diagnosis and Treatment* 8. 2020. No. 3. PP. 538–547. doi: [10.6000/2292-2598.2020.08.03.31](https://doi.org/10.6000/2292-2598.2020.08.03.31).

УДК 378.147

Колодійчук Л. С., Кавецький В. Є.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТУВАННЯ ЛЕКЦІЙНОГО ЗАНЯТТЯ В АГРОТЕХНІЧНОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

Проєктування, яке увійшло в мову педагогіки за останні десятиліття, привертає до себе все більше уваги науковців. Сучасна педагогічна наука поповнилася ґрунтовними дослідженнями з теорії і практики педагогічного проєктування (праці В. С. Безрукавої, А. О. Лігоцького, Г. А. Монахової та ін.). Усі вони підпорядковані загальній меті – підвищенню ефективності навчання за рахунок продуманих стосунків взаємної діяльності «викладач-студент».

Але не дивлячись на опрацювання багатьох аспектів теорії проєктування, воно вимагає подальшого вдосконалення. Зокрема, питання проєктування основних форм організації навчання студентів у змістовому і процесуальному аспектах висвітлено ще не достатньо. Потребує свого подальшого вдосконалення питання підготовки до проведення лекційних занять на основі врахування специфіки організації освітнього процесу майбутніх фахівців

Підписано до друку 11.12.2023.
Формат 60x 84/16. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсетний 70 г/м². Друк електрографічний.
Умов.-друк. арк. 8,13. Обл.-вид. арк. 8,88
Тираж 100 примірників. Замовлення № 12/21/1-78.

Видавець та виготувач:

ФОП Осадца Ю.В
м. Тернопіль, вул. 15 Квітня, 2Д/10
тел. (097) 988-53-23

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ТР № 46 від 07 березня 2013 р.*